

RODOS

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO USŁUGOWE

mgr inż. Anna Adamidu

51-639 WROCLAW, ul. Pankiewicza 1/4

NIP: 898-000-61-09 tel/fax: (071) 347-65-68

SPECYFIKACJA TECHNICZNA

ZADANIE INWESTYCYJNE: REMONT INSTALACJI ELEKTRYCZNEJ

OBIEKT: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
ul. Drzymały 13, 55-080 Kąty Wrocławskie

OPRACOWAŁ: inż. Bogusław Samoraj

Bogusław Samoraj
inż. elektryk
Upr. opr. 116/73/Wm

Wrzesień 2008

SPIS TREŚCI

- 1. Wstęp.**
  - 1.1 Przedmiot i zakres robót
  - 1.2 Zestawienie elementów robót
  - 1.3 Informacje o wykonaniu robót
  - 1.4 Określenia podstawowe
- 2. Materiały**
- 3. Sprzęt**
- 4. Transport**
- 5. Wykonanie robót**
- 6. Kontrola jakości robót**
- 7. Obmiar robót**
- 8. Przepisy związane**

1. Wstęp.

1.1. Przedmiot i zakres robót.

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru instalacji elektrycznych w budynku szkoły Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kątach Wrocławskich przy ulicy Drzymały.

Zakres robót obejmuje:

- instalację oświetlenia, w tym oświetlenia ewakuacyjnego i zewnętrznego
- instalację siły, gniazd wtyczkowych komputerowych i ogólnego zastosowania
- instalację odgromową
- instalację sygnalizacji przerw między lekcjami— ?
- instalację wyrównawczą ?

1.2. Zestawienie elementów robót. (zgodnie kosztorysem inwestorskim)

- I. - Rozdzielnice i wzl
- II. - Instalacje elektryczne piwnic
- III. - Instalacje elektryczne parteru
- IV - Instalacje elektryczne I-ego piętra
- V - Instalacje elektryczne II-ego piętra
- VI - Instalacje elektryczne III-ego piętra
- VII - Instalacja odgromowa
- VIII – Malowanie z rozbiciem na piętra

1.3. Informacje o wykonaniu robót.

Instalacje układane będą w warunkach pomieszczeń szkolnych, pomieszczeń internatowych, sanitariatów i pomieszczeń warsztatowych. Odpowiednio do charakteru pomieszczenia instalacje wykonać w tynku z osprzętem podtynkowym IP 20, oraz w tynku z osprzętem podtynkowym szczelnym IP 44. Linie zasilające rozdzielnice układać w rurkach z tworzywa pod tynkiem. Sposób układania i rodzaj osprzętu stosowany w poszczególnych pomieszczeniach opisano na rysunkach.

1.4. Określenia podstawowe.

Wszystkie określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi polskimi normami.

2. Materiały.

2.1. Materiały podstawowe.

- 2.1.1. Konstrukcje tablic rozdzielczych typowe, wyposażenie projektowane indywidualnie.
- 2.1.2. Przewód instalacyjny o izolacji i powłoce polwinitowej na napięcie znamionowe 450/750V z żyłami miedzianymi, 3-5 żył, według normy PN-87/E-90056.
- 2.1.3. Przewód jednożyłowy o izolacji polwinitowej według normy PN-87/E-90064
- 2.1.4. Oprawy fluorescencyjne 1 x 36W, 1 x 56W, 2 x 36W, 2 x 56W, 3 x 56W, 12 x 18W, IP20
- 2.1.5. Oprawy fluorescencyjne 2 x 18W, 2 x 36W, szczelne IP 65
- 2.1.6. Oprawy fluorescencyjne 2 x 18W, 2 x 36W, IP44
- 2.1.7. Oprawy sodowe 100W
- 2.1.8. Oprawy do świetlówek kompaktowych, dla oświetlenia ewakuacyjnego, 11W
- 2.1.9. Oprawy do świetlówek kompaktowych, dla oświetlenia ewakuacyjnego, 8W
- 2.1.10. Oprawa porcelanowa do żarówek 60W, IP20
- 2.1.11. Puszki instalacyjne z tworzywa, końcowe o średnicy 60mm i rozgałęźne o średnicy 80mm
- 2.1.12. Gniazdo wtyczkowe podtynkowe, 1-faz. 250V, IP 20

- 2.1.13. Gniazdo wtyczkowe podtynkowe, 1-faz. 250V, IP 44
- 2.1.14 Gniazdo wtyczkowe podtynkowe z blokadą (komputerowe)1-faz. 250V, IP 20
- 2.1.15 Gniazdo wtyczkowe podtynkowe podwójne, 1-faz. IP20
- 2.1.16 Gniazdo wtyczkowe trój-fazowe, 16A, 500V
- 2.1.17 Łącznik jednobiegunowy podtynkowy10A, 250V, IP20.
- 2.1.18 Łącznik jednobiegunowy podtynkowy10A, 250V, IP44
- 2.1.19 Zegar szkolny
- 2.1.20 Dzwonek szkolny
- 2.1.21 Zegar astronomiczny w obudowie
- 2.1.22 Rury winiduruowe
- 2.1.23 Uziom szpilkowy

2.2 Odbiór materiałów na budowie.

- Materiały takie jak tablice rozdzielcze, oprawy oświetleniowe, przewody, należy dostarczać na budowę wraz ze świadectwami jakości, kartami gwarancyjnymi, protokołami odbioru technicznego.
- Dostarczone na miejsce budowy materiały należy sprawdzić pod względem kompletności i zgodności z danymi wytwórcy.
- W przypadku stwierdzenia wad lub nasuwających się wątpliwości mogących mieć wpływ na jakość wykonania robót, materiały należy przed ich wbudowaniem poddać badaniom określonym przez dozór techniczny robót.

2.3 Składowanie materiałów na budowie.

Składowanie materiałów powinno odbywać się w warunkach zapobiegających zniszczeniu, uszkodzeniu lub pogorszeniu się właściwości technicznych na skutek wpływu czynników atmosferycznych lub fizykochemicznych. Należy zachować wymagania wynikające ze specjalnych właściwości materiałów oraz wymagania w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego

3. Sprzęt

Do wykonania instalacji elektroenergetycznych przewiduje się użycie następującego sprzętu:

- samochód dostawczy do 0,9t
- żuraw samochodowy
- dodatkowy inny sprzęt niezbędny do wykonywania robót

4.Transport.

Materiały na budowę powinny być przywożone odpowiednimi środkami transportu, zabezpieczone w sposób zapobiegający uszkodzeniu oraz zgodnie z przepisami BHP i ruchu drogowego

5.Wykonanie robót.

5.1. Wykonawca przedstawi do akceptacji projekt organizacji i harmonogram robót uwzględniający wszystkie warunki, w jakich będą wykonywane roboty instalacyjne.

5.2. Trasowanie

Trasa instalacji elektrycznych powinna przebiegać bezkolizyjnie z innymi instalacjami i urządzeniami, powinna być przejrzysta, prosta i dostępna dla prawidłowej konserwacji oraz remontów.

Wskazane jest aby przebiegała w liniach poziomych i pionowych.

5.3. Montaż konstrukcji wsporczych oraz uchwytów.

Konstrukcje wsporcze i uchwyty przewidziane do ułożenia na nich instalacji elektrycznych, bez względu na rodzaj instalacji, powinny być zamocowane do podłoża w sposób trwały, uwzględniający warunki lokalne i technologiczne, w jakich dana instalacja będzie pracować, oraz sam rodzaj instalacji.

5.4 Przejścia przez ściany i stropy.

Przejścia przez ściany i stropy powinny spełniać następujące wymagania:

- wszystkie przejścia obwodów instalacji elektrycznych przez ściany i stropy itp. muszą być chronione przed uszkodzeniami,
- przejścia te należy wykonywać w przepustach rurowych,
- przejścia pomiędzy pomieszczeniami o różnych atmosferach powinny być wykonywane w sposób szczelny,

obwody instalacji elektrycznych przechodząc przez podłogi muszą być chronione do wysokości bezpiecznej przed przypadkowymi uszkodzeniami. Jako osłony przed uszkodzeniami mechanicznymi należy stosować rury stalowe, rury z tworzyw sztucznych itp

5.5 Montaż sprzętu, osprzętu i opraw oświetleniowych.

Sprzęt i osprzęt instalacyjny należy mocować do podłoża w sposób trwały zapewniający mocne i bezpieczne jego osadzenie. Do mocowania sprzętu i osprzętu mogą służyć konstrukcje wsporcze lub konsolki osadzone na podłożu, przyspawane do stalowych elementów konstrukcji budowlanych lub przykręcone do podłoża za pomocą kołków i śrub rozporowych oraz kołków wstrzeliwanych.

Uchwyty (haki) dla opraw zwieszakowych montowane w stropach należy mocować przez wkręcenie w metalowy kołek rozporowy lub wbetonowanie. Nie dopuszcza się mocowania haków za pomocą kołków rozporowych z tworzywa sztucznego. Zawieszenie opraw zwieszakowych powinno umożliwiać ruch wahadłowy oprawy. Przewody opraw oświetleniowych należy łączyć z przewodami wypustów za pomocą złączy świecznikowych.

5.6 Układanie przewodów.

5.6.1. Przewody izolowane jednożyłowe w rurkach.

a/. Układanie rur

Rury należy układać na przygotowanej i wytrasowanej trasie na uchwytach osadzonych w podłożu. Końce rur przed połączeniem powinny być pozbawione ostrych krawędzi.

Zależnie od przyjętej technologii montażu i rodzaju tworzywa łączenie rur ze sobą oraz sprzętem i osprzętem należy wykonywać przez:

- wsuwanie w otwory lub kielichy z równoczesnym uszczelnianiem połączeń
- wkręcania nagwintowanych końców rur
- wkręcanie nagrzaných końców rur

Łuki na rurach należy wykonywać tak aby spłaszczenie przekroju nie przekraczało 15% wewnętrznej średnicy. Promień gięcia powinien zapewniać swobodne wciągania przewodów.

Cała instalacja powinna być wykonana ze spadkiem 0,1% aby umożliwić odprowadzenie wody powstałej z ewentualnej kondensacji. Zabrania się układania rur z wciągniętymi w nie przewodami.

b/. wciąganie przewodów

Przed przystąpieniem do wciągania przewodów należy sprawdzić prawidłowość wykonanego rurowania, zamocowania sprzętu i osprzętu, jego połączeń z rurami oraz przelotowość.

Wciąganie przewodów należy wykonać za pomocą specjalnego osprzętu montażowego. Nie wolno do tego celu stosować przewodów, które później zostaną użyte w instalacji. Łączenie przewodów wykonać wg oddzielnie opisanych zasad.

5.6.2. Przewody izolowane kabelkowe.

W zależności od rodzaju pomieszczeń instalację należy wykonać:

- w wykonaniu zwykłym
- w wykonaniu szczelnym

Stosuje się następujące rodzaje instalacje

- pod tynkiem z osprzętem zwykłym
- pod tynkiem z osprzętem bryzgoszczelnym

Przy wykonywaniu instalacji jako szczelnej należy:

Przewody i kable uszczelniać w sprzęcie i osprzęcie oraz aparatach za pomocą dławików. Średnica dławicy i otworu uszczelniającego pierścienia powinna być dostosowana do średnicy zewnętrznej przewodu lub kabla. Po dokręceniu dławic zaleca się dodatkowe uszczelnienie za pomocą odpowiednich uszczelniaczy.

- Wykonanie instalacji pod tynkiem

Należy ułożyć przewody i zainstalować osprzęt przed wykonaniem tynkowania. W przypadku wykonania instalacji na istniejących ścianach należy wykuć odpowiednie bruzdy i ślepe wnęki pod osprzęt, a po ułożeniu przewodów ich zatynkowanie.

Przed wykonaniem instalacji jako szczelnej należy:

przewody i kable uszczelniać w osprzęcie oraz aparatach za pomocą dławików. Średnica głowicy i otworu uszczelniającego pierścienia powinna być dostosowana do średnicy zewnętrznej przewodu lub kabla. Po dokręceniu dławic zaleca się dodatkowe ich uszczelnienie za pomocą odpowiednich uszczelnień.

5.7 Łączenie przewodów.

W instalacjach elektrycznych wewnętrznych łączenia przewodów należy dokonywać w sprzęcie i osprzęcie instalacyjnym i w odbiornikach. Nie wolno stosować połączeń skręcanych. Przewody muszą być ułożone swobodnie i nie mogą być narażone na naciągi i dodatkowe naprężenia.

Do danego zacisku należy przyłączyć przewody o rodzaj wykonania, przekroju i liczbie, dla jakich zacisk ten jest przygotowany. W przypadku stosowania zacisków, do których przewody są przyłączone za pomocą oczek, pomiędzy oczkiem a nakrętką oraz pomiędzy oczkami powinny znajdować się podkładki metalowe zabezpieczone przed korozją w sposób umożliwiający przepływ prądu. Długość odizolowanej żyły przewodu powinna zapewniać prawidłowe przyłączenie. Zdejmowanie i czyszczenie przewodu nie może powodować uszkodzeń mechanicznych. W przypadku stosowania żył ocynowanych proces czyszczenia nie powinien uszkadzać warstwy cyny.

Końce przewodów miedzianych z żyłami wielodrutowymi (linek) powinny być zabezpieczone zaprasowanymi tulejkami lub ocynowane (zaleca się zastosowanie tulejek zamiast cynowania).

5.8. Montaż tablic rozdzielczych.

Przed przystąpieniem do montażu urządzeń przykręcanych na konstrukcjach wsporczych dostarczanych oddzielnie, należy konstrukcje te mocować do podłoża.

Tablice w obudowie zagłębionej należy przykręcać do kotew lub konstrukcji wsporczych zamocowanych w podłożu.

Po zamontowaniu urządzenia należy:

- zainstalować aparaty zdjęte na czas transportu i dostarczone w oddzielnych opakowaniach

- dokręcić w sposób pewny wszystkie śruby i wkręty w połączeniach elektrycznych i mechanicznych
- założyć osłony zdjęte na czas montażu
- podłączyć obwody zewnętrzne
- podłączyć przewody ochronne

5.9. Wykonanie uziomów

Zaleca się wykonanie uziomu prętowego z użyciem prętów stalowych Φ 20mm, nie krótszych niż 2,5 m, połączonych bednarką ocynkowaną 25 x 4mm. Uziom ze złączem probierczym łączyć również bednarką ocynkowaną 25 x 4.

5.10. Próby montażowe.

Po zakończeniu robót należy przeprowadzić próby montażowe obejmujące badania i pomiary. Zakres podstawowych prób obejmuje:

- pomiar rezystancji izolacji instalacji
- pomiar rezystancji izolacji odbiorników
- pomiary impedancji pętli zwarciovych
- pomiary rezystancji uziemień

5.11. Demontaż instalacji.

Istniejące instalacje w budynku należy zdemontować. Zdemontować wszystkie widoczne elementy instalacji, jak rozdzielnice, osprzęt czy oprawy oświetleniowe.

6. Kontrola jakości robót.

Sprawdzenie i odbiór robót powinno być wykonane zgodnie z normami [4], [5], [6] i przepisów [7], [8]

Sprawdzeniu i kontroli w czasie wykonywania robót oraz po ich zakończeniu powinno podlegać:

- zgodność wykonania robót z dokumentacją
- właściwe podłączenie przewodu fazowego i neutralnego do gniazd
- załączanie punktów świetlnych zgodnie z założonym programem
- wykonanie pomiarów rezystancji uziemienia, izolacji, pomiarów skuteczności ochrony przeciwporażeniowej z przekazaniem wyników do protokołu odbioru.

7. Obmiar robót.

Obmiar robót obejmuje całość instalacji elektroenergetycznych.

Jednostką obmiarową jest komplet robót.

8. Przepisy związane.

- [1] PN-87/E-90056. Przewody elektroenergetyczne ogólnego przeznaczenia do układania na stałe. Przewody o izolacji polwinitowej.
- [2] PN-87/E-90054. Przewody elektroenergetyczne ogólnego przeznaczenia do układania na stałe. Przewody jednożyłowe o izolacji polwinitowej.
- [3] PN-76/E-90301. Kable elektroenergetyczne i sygnalizacyjne o izolacji z tworzyw termoplastycznych i powłoce polwinitowej na napięcie znamionowe 0,6/1 kV
- [4] PN-76/E-05125. Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa.
- [5] PN-84/E-02033. Oświetlenie wnętrz światłem elektrycznym
- [6] PN-IEC 61024:2004. Ochrona odgromowa obiektów budowlanych

- [7] Przepisy budowy urządzeń elektroenergetycznych. Instytut Energetyki 1997r.
- [8] Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych – Tom V – Instalacje elektryczne.